

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Nomada w 2014 r. dla Fundacji Zmiana

I. Realizowane projekty:

1. Sukurs – przeciwko przemocy motywowanej nienawiścią

Projekt rozpoczął się w czerwcu 2010 roku. W 2014 r. w ramach dofinansowania z Funduszy EOG realizujemy działania związane z poradnictwem, niezależnym monitoringiem, monitoringiem mediów, edukacją, działaniami wzmacniającymi imigrantów i osoby narażone na przemoc motywowaną uprzedzeniami (empowerment) oraz rzecznictwem. Projekt miał przeciwdziałać przemocy motywowanej uprzedzeniami i mowie nienawiści oraz wpływać na wzrost reakcji na akty agresji i nietolerancji we Wrocławiu.

Oferujemy bezpośrednie wsparcie osobom narażonym na przemoc z nienawiści. Podstawowymi działaniami w projekcie są: community-working (kontakt z cudzoziemcami, empowerment, informowanie o prawach), punkt porad, monitorujemy doniesienia prasowe i dokumentujemy incydenty ksenofobiczne oraz prowadzimy działania edukacyjne. Zebrane dane służą nam do działań rzeczniczych, w których koncentrujemy się na wypukleniu perspektywy osób poszkodowanych i narażonych na przemoc z nienawiści podczas spotkań z urzędnikami, czasem w mediach. W okresie od marca do grudnia 2014 roku przeprowadziliśmy ok. 15 warsztatów, dotyczących tematyki przemocy z nienawiści jej przeciwdziałania oraz dotyczących sposobów reagowania na przemoc z nienawiści dla różnych grup m.in. dla seniorów, osób narażonych na przemoc motywowaną uprzedzeniami, młodzież gimnazjalna.

W ramach projektu prowadzimy takie działania jak:

Community-working, który polega na utrzymywaniu kontaktów z osobami należącymi do grup narażonych na przemoc motywowaną uprzedzeniami oraz na nawiązywaniu nowych kontaktów opartych na zaufaniu i zrozumieniu. Community-workerzy/-ki prowadzili niezależny monitoring incydentów motywowanych uprzedzeniami, prowadzili „edukację face to face” nt. przemocy z nienawiści, mowy nienawiści oraz obowiązującego prawa w tych aspektach. Grupą docelową były osoby narażone na przemoc z nienawiści (głównie cudzoziemcy/-ki oraz przedstawiciele/-lki mniejszości etnicznych i religijnych, a także osoby LGBT, działaczki/e ruchów społeczno-politycznych, itp.). W 2014 roku community-workerka spotkała się i przeprowadziła rozmowy dotyczące przemocy motywowanej nienawiścią z ok. 90 osobami. Wśród nich byli imigranci z krajów afrykańskich, Indii, Wietnamu oraz Romowie z Rumunii. W ramach zbierania danych do niezależnego monitoringu przestępstw z nienawiści odnotowała ok. 50 przypadków przemocy z nienawiści.

Działania eksperckie i rzecznictwo.

Stacjonarne poradnictwo w biurze: Ze stacjonarnego wsparcia i poradnictwa skorzystało 26 osób (w tym odnotowaliśmy: 7 zgłoszeń osobiście, 13 drogą internetową (2xformularz online, 1xfacebook, 10 drogą mejlową i 6 zgłoszeń telefonicznych). 10 z tych zgłoszeń było bezpodstawnych (bez motywu uprzedzenia).

Działanie rzecznicze: Braliśmy udział: w cyklicznych spotkaniach z urzędnikami miejskimi, przedstawiając perspektywę pokrzywdzonych, w ogólnopolskiej Koalicji na Rzecz przeciwdziałania przestępstwom motywowanym uprzedzeniami.

Działania edukacyjne: Rozpoczęliśmy prace nad broszurą do kampanii społecznej połączonej z działaniami edukacyjnymi. Przeprowadziliśmy ok. 15 warsztatów. Celem warsztatów było poszerzenie wiedzy i świadomości nt. przemocy motywowanej uprzedzeniami, wskazanie skutków jakie niesie ze sobą brak reakcji na incydenty rasistowskie i ksenofobiczne oraz pokazanie i wspólne wypracowanie możliwych sposobów reagowania na przemoc motywowaną uprzedzeniami.

Codziennie można do nas zgłaszać przestępstwa motywowane uprzedzeniami (drogą telefoniczną, mejlową, czy osobiście podczas dyżurów w biurze) i otrzymać wsparcie.

www.sukurs.nomada.info.pl

Projekt dofinansowany z funduszy EOG rozpoczął się w marcu 2014 i potrwa do sierpnia 2015 r. Otrzymaliśmy 243 000 pln dofinansowania, a całkowity koszt projektu wynosi 270 000 pln.

2. Discovering efficient tools for protecting victims of hate crime

(pol. Odkrywanie skutecznych narzędzi do ochrony osób doświadczających przemocy motywowanej uprzedzeniami)

Projekt rozpoczęliśmy w marcu 2014 r. i brały w nim udział również inne organizacje: czeńska organizacja [In Iustitia](#) oraz słowacka [Ľudia proti rasizmu](#). Projekt potrwa do marca 2016r.

Community-workerka zbierała informacje nt. potrzeb i oczekiwań osób doświadczających przemocy motywowanej uprzedzeniami. Interesowało nas to, z jakimi problemami spotykają się takie osoby, co należałoby zmienić lub usprawnić, jakie narzędzia i mechanizmy powinny zostać wprowadzone, by każdy, kto zgłasza takie przestępstwo czuł się bezpiecznie.

Prowadziliśmy również szkolenia dla osób, które z racji pełnionej przez siebie funkcji, spotykały się z osobami narażonymi na przestępstwa motywowane uprzedzeniami, m.in. dla policji, osób prowadzących poradnictwo obywatelskie, organizacji zrzeszających grupy, które mogą być narażone na takie przestępstwa (migranci, mniejszości religijne, społeczność LGBTQ, i in.). Celem warsztatów było pokazanie perspektywy osób poszkodowanych, problemów jakie napotyka, czynników, które sprawiają, że te przestępstwa nie są zgłaszane. W 2014 r. przeprowadziliśmy 1 szkolenie dla Komendantów Policji.

Braliśmy udział w seminariach i konferencjach. W październiku wzięliśmy aktywny udział w seminarium dla cudzoziemców/-ek "Nothing about us without us – locally", organizowanym przez Fundację dla Somalii, przy współpracy z CIS realizującym projekt „Kontynenty Wrocławia”. W ramach spotkania prowadziliśmy grupę, która zajmowała się problemem dyskryminacji i bezpieczeństwa we Wrocławiu. W listopadzie 2014r. wzięliśmy udział w konferencji MSW „Jak rozbroić bombę nienawiści – skuteczna współpraca imigrantów i organów ścigania”.

Ponadto uczestniczyliśmy w dwudniowym spotkaniu partnerów projektu w Pradze oraz w cyklu szkoleń prowadzonych przez przedstawicielki brytyjskiej organizacji imkaan (<http://imkaan.org.uk>)

Dofinansowanie projektu: Criminal Justice, Program of the European Union (37 330 euro) i Fundusz Wyszehradzki (7 000 euro).

3. Przyjazne przestrzenie miasta - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci rumuńskich Romów mieszkających we Wrocławiu

Projekt skierowany był do grupy dzieci w wieku 6-15 lat, pochodzących ze społeczności rumuńskich Romów mieszkających we Wrocławiu. Realizowane działania były uzupełnieniem i kontynuacją prowadzonych przez nas zajęć edukacyjnych, skierowanych do dzieci rumuńskich Romów.

Celem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci rumuńskich Romów poprzez naukę języka polskiego, poszerzenie wiedzy ogólnej i wspieranie integracji ze społeczeństwem polskim. Podczas realizowanych w ramach projektu wycieczek, dzieci poznały wybrane elementy przestrzeni publicznej, topografię miasta, po raz pierwszy miały okazję odwiedzić, zrozumieć zasady działania i korzystania z oferty różnych instytucji kultury: Galerii BWA Design, wrocławskiej Katedry, Stowarzyszenia Alterna Vita - Zielona Wyspa Wagenburg, Multikina Arkady, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, Muzeum Współczesnego Wrocławia, Teatru Lalek, centrum kultury „Klub Pod Kolumnami”, pracowni artystycznej Studio BWA.

Istotnym elementem projektu było stworzenie "Ilustrowanego słownika polsko-romskiego", zawierającego słownictwo związane z odwiedzanymi miejscami, obejrzanym filmem, spektaklem i wystawą. Uczestnictwo w wycieczkach i tworzenie "Słownika" poszerzyło wiedzę ogólną dzieci, ich znajomość języka polskiego, kompetencje społeczne, stało się ważnym czynnikiem budującym podstawy integracji. Dzięki spotkaniom z edukatorkami, aktorami, malarzami, artystami cyrkowymi, cyganologiem, nauczycielką wspierającą edukację dzieci romskich oraz z mieszkańcami Wrocławia, beneficjenci projektu pogłęбили wiedzę dotyczącą zarówno historii i tradycji Romów, jak i kultury polskiej oraz umocnili poczucie więzi z miastem i jego społecznością.

Dofinansowanie projektu - Fundusz Społeczny Notariatu, budżet projektu: 17817,27 zł.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu systemowemu społeczności Romów rumuńskich

W projekcie zrealizowaliśmy działania:

a) Wspieranie procesu przechodzenia procedur administracyjnych, które polegało na pomocy w uzupełnieniu dokumentów (akty urodzenia, dowody tożsamości, dokumentacja medyczna, uzyskanie nr PESEL) a także spełnieniu innych warunków niezbędnych do rejestracji pobytu na terenie RP (praca, ubezpieczenie społeczne, konto bankowe).

b) Przeprowadziliśmy 6 miesięczny kursu komputerowego dla 8 liderów reprezentujących każdą z rodzin (młodzież, która nie podlega już obowiązkowi edukacyjnemu, młode kobiety i mężczyźni). W jego zakres wchodziła wiedza z obszaru technicznych umiejętności obsługi komputera i innych urządzeń (drukarka, projektor multimedialny, nośniki danych), nauka korzystania z narzędzi internetowych, nauka czytania i pisanja za pomocą klawiatury, podniesienie poziomu wiedzy ogólnej. Pokazaliśmy możliwości jakie daje internet

(w wymiarze informacyjnym i edukacyjnym), nauczyliśmy korzystania z darmowych usług, portali i aplikacji społecznościowych, pokazaliśmy miejsca darmowego dostępu do Wi-Fi).

c) Stworzyliśmy broszurę informacyjną. Znalazły się w niej informacje na temat społeczności, opis głównych problemów i potrzeb grupy. Podstawą do jej opracowania były doświadczenia stowarzyszenia Nomada w pracy ze społecznością Romów rumuńskich oraz wiedza zdobyta przez asystentów i trenerów podczas trwania projektu. Ważną częścią broszury były rekomendacje dotyczące dostępnych i zalecanych (ze względu na odmienność kulturową) form pomocy.

d) Działania rzecznicze: przeprowadziliśmy warsztaty dla instytucji i dystrybuowaliśmy broszury wraz z rekomendacjami.

Warsztaty skierowane były m.in do urzędników/czek Urzędów Miejskich i Urzędów Wojewódzkich, pracowników/c socjalnych i urzędników/czek Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, osób z organizacji pozarządowych a także członków/iń Koła Naukowego Socjologów i Pracowników Socjalnych UW. Warsztaty przeprowadzili asystenci terenowi wraz z zatrudnionymi liderami romskimi.

e) Zdobywaliśmy, gromadziliśmy i porządkowaliśmy wiedzę odnośnie procedur i przepisów prawa, odbyły się konsultacje z ekspertami.

Współfinansowanie projektu - Fundusz EOG w ramach programu Obywatele dla Demokracji. Koszt projektu: 176 682,00 pln.

5. Assisting Empowerment and Social Inclusion of Romanian Roma Community Residing in Wrocław, Poland

Projekt zakładał dalszą współpracę ze społecznością Romów rumuńskich mieszkających we Wrocławiu w postaci działań asystenckich, a także szkoleń skierowanych do przedstawicieli społeczności. Ponadto Stowarzyszenie Nomada w ramach projektu prowadziło kampanię informacyjną (prasa, social media) dotyczącą sytuacji Romów, a także podejmowało próby facylitacji dialogu pomiędzy administracją publiczną, społecznością migrantów romskich i społeczeństwem obywatelskim. Efektem projektu było przygotowanie, zaprezentowanie i dystrybucja raportu "Wykluczenie systemowe a integracja. Sytuacja Romów rumuńskich mieszkających we Wrocławiu".

http://roma.nomada.info.pl/images/RAPORT/raport_nomada_roma_grudzien_2014_net.pdf

Finansowanie projektu - Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, koszt projektu: 5000 Euro.

II. Pozostała działalność

1. Poradnictwo i wsparcie dla migrantów/ek w biurze na ul. Paulińskiej 8/4.

2. Zajęcia edukacyjne dla romskich dzieci: W roku 2014r. we współpracy z Domem Spotkań Angelusa Silesiusa prowadziliśmy zajęcia edukacyjne dla dzieci ze społeczności rumuńskich

Romów mieszkających przy ul. Kamieńskiego we Wrocławiu. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu (najpierw w X LO, potem w SP nr 74). W zajęciach uczestniczyło 12-16 dzieci w wieku od 5 do 14 lat podzielonych na dwie grupy wiekowe. Celem zajęć była nauka języka polskiego, poszerzenie wiedzy ogólnej, rozwijanie umiejętności manualnych i kompetencji społecznych. Program obejmował naukę podstaw matematyki, znajomość alfabetu oraz elementy podstawy programowej edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

3. Przeprowadziliśmy szkolenia: warsztaty dla studentów i studentek programu Erasmus Mundus MITRA nt. wyzwań migracyjnych (marzec 2014r.), szkolenie dla policji, szkolenia dla młodzieży dotyczące reagowania nt. przemocy motywowanej uprzedzeniami, szkolenia dla migrantów i migrantek nt. ich praw.

4. Braliśmy udział w spotkaniach i dyskusjach, m.in. „Obywatelski monitoring współpracy instytucji publicznych w aspekcie identyfikacji ofiar handlu ludźmi i respektowania ich praw” organizowanych przez „La Stradę” Fundację Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu (Warszawa, czerwiec 2014r.); spotkanie dyskusyjne: "Czy emancypacja może się odbyć bez reakcji na przemoc?" (Warszawa, październik 2014).

5. Podejmowaliśmy działania w ramach członkostwa we Wrocławskim Porozumieniu Przeciwko Uprzedzeniom Plan W (www.planw.pl) oraz ogólnopolskiej Koalicji Przeciwko Przestępstwom Motywowanym Uprzedzeniami (<http://www.lambdawarszawa.org/koalicja>).

6. Uczestniczyliśmy w spotkaniach organizacji pozarządowych z przedstawicielami i przedstawicielkami Urzędu Miasta Wrocławia nt. przeciwdziałania ksenofobii i szerzenia tolerancji – w roku 2014 wzięliśmy udział w 6 takich spotkaniach.

7. Współpracowaliśmy z organizacjami z Wrocławia, Polski i Europy (m.in. In Iustitia (Czechy), Ludia Proti Rasizmus (Słowacja), Quantic Association (Rumunia), Berliner VVN-BdA (Niemcy), Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Nigdy Więcej, Amnesty International Polska, Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa i in.)

8. Wzięliśmy udział w szkoleniu fundacji EVZ w ramach programu European For Peace oraz rozpoczęcie współpracy z niemiecką organizacją Berliner VVN-BdA i rumuńską Quantic Association (koniec maja 2014r.)

9. Uczestniczyliśmy w spotkaniach Forum ds. Lokalnych Polityk Migracyjnych. W roku 2014 spotkania te odbyły się w Krakowie, Lublinie i Warszawie.

10. Współorganizowaliśmy spotkania i wydarzenia, m.in. Dni Walki z Rasizmem (21-23.03.2014), dwa pokazy filmu „Palestyna od Kuchni” (w klubie „pod Pałacykiem” w marcu oraz w Ekocentrum w listopadzie 2014r.), Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i antysemityzmem (9 listopada 2014).

11. Wzięliśmy udział w cyklu edukacyjnym na temat angażowania zwolenników w działania organizacji strażniczych na poziomie miast organizowanym przez Sieć obywatelską Watchdog Polska. W ramach członkostwa w Koalicji Przeciwko Przestępstwom Motywowanym

Uprzedzeniami braliśmy udział w szkoleniach nt. działań rzeczniczych oraz nt. roli policji, prokuratury i sądów w zwalczaniu przestępstw motywowanych uprzedzeniami oraz roli organizacji społecznych w pracy z tymi instytucjami.

12. Podpisaliśmy się pod: listem otwartym do wojewody śląskiego nt. antyromskich wystąpień na Śląsku (maj 2014r.), listem otwartym Fundacji Klamra i Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita protestującym przeciwko umorzeniom prokuratorskim w sprawach o propagowanie faszyzmu (sierpień 2014r.); listem otwartym popierającym wybór M. Fuszary na stanowisko Pełnomocniczki Rządu ds. Równego Traktowania (sierpień 2014r.), petycją stop detencji Dzieci (listopad 2014r.).